

NICO DE BRAECKELEER

I
TSUNAMI

Baeckens
W

© 2018 Baeckens Books NV, F. de Merodestraat 18, B-2800 Mechelen

Tekst: Nico De Braeckelear

Redactie: Anneriek van Heugten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en / of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

www.nicodebraeckelear.be

www.baeckensbooks.be

Voor de hardcover:

ISBN 978 90 5924 572 3

D/2018/6186/55

Voor de paperback:

ISBN 978 90 5924 796 3

D/2020/6186/58

NUR 283

THEMA YFE Kinderen/tieners: fictie: speculatieve, dystopische en utopische fictie

YFG Kinderen/tieners: sciencefiction

5Aq Leeftijdscategorie: vanaf ca. 14 jaar

SKYE EN DE ZEE

Skye liet haar blik langs de kustlijn glijden. Op het strand lag een groepje jongeren op kleurrijke strandhanddoeken te zonnebaden. Een knappe jongen met een gespierd lichaam zat naast een meisje met lichtbruin haar. Hij smeerde haar rug in met zonneolie. De bandjes van haar bikini waren losgemaakt. Zijn hand gleed in een vloeiende beweging over haar blote rug.

Skye beeldde zich in dat zij dat meisje was en dat de jongen haar rug insmeerde. Zijn handen beroerden haar naakte huid. Een aangename huivering ging door haar heen. Ze draaide haar hoofd naar de jongen toe. Hij legde een lok van haar lange, platinablonde haar achter haar rechteroor. Met zijn wijsvinger duwde hij haar kin zachtjes omhoog. Zijn groene ogen keken diep in haar ijsblauwe ogen, haast tot in haar ziel. Ze kon onmogelijk weerstand bieden aan de aantrekkingskracht die in elke vezel van haar lichaam voelbaar was. Zijn lippen naderden die van haar. Zijn warme adem beroerde haar gezicht. Hun lippen raakten elkaar.

Er ging een schok door haar lichaam die haar de adem benam. Verrast door de intense gewaarwording schudde ze het droombeeld van zich af. De jongen zou haar nooit kussen. Zij zou hem nooit kussen.

Ze verlegde haar blik van de jongen naar de azuurblauwe lucht boven de kustlijn. Die was doorspekt met verschillende soorten vliegers, waaronder driehoekige delta's en ruitvormige diamantvliegers. De benamingen voor de andere vliegers kende ze niet.

Lachende jongens en meisjes hielden samen met hun ouders de vliegers in bedwang. Jongeren lieten hun vlieger alleen op, maar leken er net zo van te genieten.

Anderen speelden petanque, kubb, volleybal, voetbal, en de kleinsten bouwden zandkastelen of verzamelden schelpjes in kleurrijke emmertjes. De stralende zon warmde het water op. Heel wat strandgasten waagden zich in zee. De aanspoelende golven liefkoosden hun voeten, benen en lichamen terwijl ze in het water ravotten en zwommen.

Waarom kan ik niet zo vrij zijn als zij?

Een jongetje van een jaar of vier zat in een blauwgrijs bootje. Zijn papa duwde het bootje verder de zee in. Het kind stak zijn handjes joelend in de lucht. Surfers trotseerden de golven. Verder op zee voeren zeilbootjes, motorbootjes en jetski's. Skye stelde zich voor dat ze op een van de jetski's door het water stoof.

Hoe is het om midden op zee het zoute water in je gezicht te voelen spetteren? Het gevoel van vrijheid moet machtig zijn...

De zilte zeesmaak op haar tong werd plots vies, licht zurig. De wansmakelijke geur van de lucht die abrupt opdook, sneed haar de adem af. Ze hoestte.

Na de korte hoestbui keek ze weer naar de vergeelde foto

van het strand en de zee. Zoals zo dikwijls had ze zich ingebeeld dat ze echt op die plek was. Maar het strand, de zee, en de knappe jongen waren bijna 150 jaar geleden vastgelegd op foto. De afbeelding stond op het gebarsten display van haar apptphone. Het roestige toestel, een verre nakomeling van de smartphone, was meer dan 35 jaar oud. Het werkte nog amper.

Op het ogenblik dat de foto was genomen, roken de zee en de lucht ongetwijfeld nog lekker fris.

Kon ik maar heel even terug in de tijd reizen naar dat moment en die plaats...

Haar ogen hechtten zich weer vast aan de foto, waarop honderden mensen als mieren door elkaar krioelden. Zoals altijd als ze naar de foto keek, gleed haar blik naar het jonge meisje van een jaar of acht met honingblond haar. Met een oranje schepje vulde ze een rood emmertje met zand. Haar vader en moeder lagen met de ruggen naar elkaar op het strand met een boek in de hand. Het meisje zat tussen hen in. Het gaf Skye een gevoel van veiligheid dat ze zelf nooit had gekend. Het meisje deed haar aan zichzelf denken, al had zij nooit met een emmertje op het strand gespeeld. Toen zij in 2150 werd geboren, was het door de vervuiling veel te gevaarlijk om in de zee of op het strand te spelen. Nu, 15 jaar later, was de situatie er niet op verbeterd, ook al waren er al meer dan 35 jaar geen bedrijven, vliegtuigen of auto's meer om koolstofdioxide in de atmosfeer te pompen.

Het weer was onvoorspelbaar. Seizoenen bestonden niet

meer. Koude, warme, droge en vochtige perioden wisselden elkaar in onregelmatige cyclussen af. Officieel was het nu winter, maar de temperatuur liep op tot meer dan twintig graden. Skye droeg een korte, blauwe jeansshort met daarboven een wit T-shirt met de afbeelding van een zilverkleurig beertje op de welving van haar linkerborst. Haar blote voeten zaten in blauwe sneakers.

Ze wendde haar ogen af van haar apptphone en keek naar de zee, de zee zoals die nu was, en die in niets meer leek op de prachtige zee op de foto uit 2018.

Het zeewater was nu donker, zwart bijna, en de hoge golven slokten afval op en braakten het uit wanneer ze aanspoelden op het strand. Grote bergen afval hadden in de loop der jaren een soort van onnatuurlijke duinen gevormd.

‘Skye!’

Ze keek van de zee naar Joanna, die naast haar op de uitkijktoren stond. Joanna wees naar beneden. Aan de voet van de toren liep een man voorbij. Skye dook weg achter de houten balustrade. Alleen de wachters mochten op de torens. De man verdween in een weggetje en Skye stond weer op. Dankbaar om de verwittiging glimlachte ze naar Joanna.

Joanna was een grote, struise, donkere vrouw en een van de stoerste wachters. Een dik halfjaar geleden had ze Skye voor de eerste keer uitgenodigd om de uitkijktoren te beklimmen waarin ze wachtliep. De voorbije maanden waren ze ondanks het leeftijdsverschil bevriend geraakt. Hoe bruto de vrouw soms ook was tegen anderen, voor Skye had ze een boontje.

Misschien zat er ergens diep binnenin haar toch iets moederlijks verborgen. Iedereen vond Joanna streng, hard en koel. Zelfs de burgemeester van Noord-Brussel zette een stap achteruit wanneer hij oog in oog met haar stond. Niemand in de nederzetting zou een gevecht met deze zwaargewicht aandurven. Skye had ontzag voor Joanna, die nu wachter was, maar voorheen jarenlang als speurder op pad was geweest.

‘Binnen een kwartier komt Charlie mij aflossen. Dus maak maar dat je wegkomt.’

Dat was de manier waarop Joanna praatte. Onverbloemd. To the point.

‘Als je me beu bent, mag je dat ook gewoon zeggen, hè,’ grapte Skye. Ze liep naar de ladder toe. Toen ze die bereikte, draaide ze zich nog even om naar Joanna, en kwam terug op het gesprek dat ze daarstraks hadden gevoerd. ‘En? Denk je dat het iets voor mij is of niet?’

‘Wat?’

‘Speurder zijn.’

‘Wat denk je zelf?’

Skye had daar al dikwijls over nagedacht. Heel dikwijls. ‘Als ik hier nog lang binnen deze muren zit, word ik gek.’

‘Vrijheid zit in je hoofd, Skye. Het is geen kwestie van naar buiten gaan.’

‘Voor mij wel.’

‘Dus je gaat op je achttiende een aanvraag indienen om speurder te worden?’

‘Als het mocht, deed ik het nu al.’ Skye zuchtte. Drie jaar

leek een eeuwigheid. Tot dan moest ze op het land werken. Ze was het kotsbeu.

‘En Roy?’

‘Wat met Roy?’

‘Zal die jou laten gaan?’

‘Het is niet omdat hij me heeft opgevoed dat ik zijn eigendom ben. Op mijn achttiende ben ik mijn eigen baas!’

‘Roy houdt van jou, Skye. Vergeet dat nooit.’

Skye haalde haar schouders op, alsof het haar niet kon schelen.

‘Soms moet je mensen durven toelaten in je hart, ook al ben je bang om hen te verliezen. Ik weet wat er met je ouders is gebeurd, maar...’

‘Kunnen we het over iets anders hebben? Trouwens, sinds wanneer ben jij zo soft?’

Skye vermoedde dat Joanna een tegenaanval zou inzetten. Soft, nee, zo zou ze zich zeker niet laten noemen. Maar tot haar verbazing antwoordde Joanna: ‘Sinds gisteravond.’

‘Wat?’

Joanna zette een stap naar Skye toe en keek haar een beetje beschaamd aan. ‘Ben jij al eens verliefd geweest?’

Wat bezielde Joanna? Zulke gesprekken waren echt niets voor haar.

‘Wel?’ spoorde Joanna haar aan.

‘Euh nee, niet echt.’

‘Is dat ja of nee?’

‘Nee. Ik heb eigenlijk alleen nog maar gedroomd over een

jongen op een oude foto,' gaf Skye openlijk toe. 'Maar die gast moet al honderd jaar dood zijn of zo. De kans dat het tussen ons iets wordt, is dus eerder klein.'

Joanna lachte niet om het grapje, maar bleef Skye dromerig aanstaren. De focus die haar anders altijd kenmerkte, ontbrak.

'Is er iets?' vroeg Skye.

Joanna probeerde haar serieus aan te kijken, maar er vormden zich lachkuiltjes in haar wangen. 'Er is niets.' Haar vingers gleden over het geweer dat ze met een band rond haar schouders droeg. Het was duidelijk dat ze iets wilde zeggen, maar dat niet goed durfde. Uiteindelijk flapte ze het er toch uit. 'Rowan en ik, nou ja, we hebben gisteren samen wat gekeuveld. En van het een is het ander gekomen.'

Joanna zei het alsof ze een verliefde puber was, en dat paste totaal niet bij het beeld dat Skye van haar had. Ze was immers de veertig al gepasseerd. Skye kon zich niet eens voorstellen dat Joanna met een man het bed zou delen.

'Proficiat,' flapte ze eruit. 'Ik hoop dat het iets wordt tussen jullie.'

'Ja, dat hoop ik ook.'

Met een kwetsbare blik in de ogen keek Joanna uit over de vervuilde zee. Skye keek met haar oudere vriendin mee. Het zeewater stroomde langs stilgevallen windturbines, huizen, flatgebouwen, bedrijfspanden en kerken. Vele dorpen, gemeenten en steden waren onder water gelopen en maakten nu deel uit van de zee.

Aan de horizon tekende zich geen enkel schip af, alleen

torens van kerken en daken van hoge gebouwen. Op het donkere, dreigende zeewater dreef allerhande afval. De lucht was zoals meestal grijsblauw, al lang niet meer het prachtige blauw van op de foto.

De kustlijn op de foto bestond al enkele decennia niet meer. Badplaatsen zoals Knokke-Heist, Blankenberge, Oostende en Koksijde behoorden tot een ver verleden. Door de stijging van de zeespiegel had de zee zich stilaan verlegd naar Gent. In die stad aan zee had Skye het grootste deel van haar kindertijd doorgebracht, tot in 2158 een tsunami Gent van de kaart had geveegd. Dat was nu zeven jaar geleden. Ondertussen was de zeespiegel in totaal 30 meter gestegen. Nederland en Vlaanderen waren opgeslokt. Brussel was nu de stad die aan zee lag.

Skye woonde hier aan zee, net boven Brussel, in de vestiging van Noord-Brussel. Deze vestiging omsloot een gedeelte van de voormalige gemeente Grimbergen. De nederzetting was omringd met houten wanden om ongewenste indringers buiten te houden. En daar waren er nogal wat van. Bendes maakten de omgeving onveilig, op zoek naar kostbare dingen zoals drinkbaar water, voedsel, wapens, zonneladers en zonnepanelen, generatoren op zonne-energie, medicijnen en mondmaskers met stoffilter. In de uithoeken van de vestiging waren uitkijktorens opgetrokken.

Vanuit de toren die uitzicht bood op het noorden aanschouwde Skye samen met Joanna het niet al te fraaie zeezicht. Jaren geleden lagen Beigem, Humbeek, Londerzeel en Mechelen

daar nog boven water. Rechts van haar zag ze de onder water gelopen gebouwen die ooit deel hadden uitgemaakt van Vilvoorde.

Skyes blik verlegde zich terug naar de foto op haar apptphone. Eén van de jongens had een smartphone in de hand. Ze vroeg zich af wat hij aan het doen was. Bekeek hij een foto? Of een filmpje? Berekende hij iets? Was hij aan het gamen? Surfte hij op het internet of verstuurde hij een berichtje? Die laatste twee dingen zou zij nooit kunnen doen. Sinds Black Season, 35 jaar geleden, was elke vorm van communicatie onmogelijk. De apptphone, die was uitgerust met zonnecellen, was nu enkel nog goed om foto's of filmpjes te maken of te bekijken, om spelletjes op te spelen, om muziek te beluisteren of om boeken te lezen. Een rekenmachine en klok stonden er ook op, al had ze die haast niet nodig. De tijd was onbelangrijk geworden. De rekenmachine was enkel handig geweest op het schooltje waar ze hier in Noord-Brussel tot haar veertiende naartoe was geweest. Van de klok-app zou ze straks de chronometer gebruiken om de tijd op te meten wanneer ze een paar rondjes liep in de vestiging. Ze wilde haar traject steeds sneller afleggen. Haar tijd kon nog een pak beter. Een goeie conditie was belangrijk als ze speurder wilde worden.

Met haar duim veegde Skye de foto weg van het scherm. Ze liet haar apptphone in haar zak glijden. 'Ik ga maar, voor Charlie er is.'

Joanna knikte, de kuiltjes nog steeds duidelijk aanwezig in haar bolle wangen. Ze draaide zich om. Met een verrekijker

speurde ze de omgeving rond hun nederzetting af.

Via de krakkemikkige houten ladder klom Skye naar beneden en vanaf de op vier na laatste sport sprong ze op de grond. Ze zou eerst wat rondjes lopen, om daarna terug naar huis te keren. Ze had er behoefte aan om haar hoofd leeg te maken. Wanneer de adrenaline door haar aderen pompte, raakte ze het dichtst mogelijk bij dat gevoel van vrijheid waar ze zo naar hunkerde. Met enige tegenzin zette ze haar mondmasker op. Het beschermde haar tegen het fijnstof dat in de lucht rondwervelde en gevaarlijk was bij grotere inspanningen.

Ze startte de chrono van haar apphone en begon aan haar eerste rondje door de vestiging. Het liefst was ze door een van de poorten naar buiten gelopen om nooit meer terug te keren.

Half vervallen en verweerde bakstenen huizen en provisoire houten woningen stonden kriskras door elkaar, langs een kronkelende, verwoeste weg die nauwelijks de naam 'straat' nog waardig was. De Sint-Servaasbasiliek, die ooit werd beschouwd als een van de mooiste en meest harmonieuze barokkerken van de Lage Landen, was verwoest door een storm nog voor de vestiging was opgetrokken. Het dak, de koepel en de toren van de basiliek waren ingestort. Het was onmogelijk om het gebouw nog te betreden. De meeste inwoners hadden daar ook geen behoefte aan. Sinds Black Season was hun geloof ver te zoeken. Degenen die wel nog steun zochten bij een God kwamen samen in de boskapel van het Prinsbos.

Er bestonden heel wat vestigingen zoals die van Noord-Brussel, al had Skye er vanaf de uitkijktorens nog geen enkele

kunnen bespeuren. Zelfs niet vanaf de toren in het zuiden. Vanaf Noord-Brussel had je alleen zicht op verwaarloosde straten en verwoeste gebouwen, die waren overwoekerd door klimop, mos en andere planten die bestand waren tegen de warmte.

Zelf had ze de nederzetting Noord-Brussel nog nooit verlaten. Roy had haar dat verboden. Volgens hem was het nergens beter. De wereld was bijna volledig verwoest. In 2130, 35 jaar geleden, was het punt van de gevreesde *runaway climate change* bereikt en was het oververhitte klimaat op hol geslagen. Tijdens een periode van vijf jaar, Black Season genaamd, teisterden honderden natuurrampen de aardbol, zoals overstromingen, stormen en tornado's, tsunami's, aardbevingen en vulkaanuitbarstingen.

Black Season duurde tot 2135 en verwoestte de aarde grotendeels. Sindsdien waren er geen overheden, maatschappijen of bedrijven meer. Omdat er geen enkele vorm van centraal bestuur meer was, moest elke groepering, nederzetting, dorp of commune voor zichzelf instaan. De natuur was sinds 2135 een beetje bedaard, al kwamen er nog geregeld natuurrampen voor.

In de gemeenschap van Noord-Brussel was alles heel goed georganiseerd. Hoewel er minder dan vijfhonderd mensen woonden, waren er een burgemeester en een bestuur verkozen. Die hadden op hun beurt een politiemacht en wachters aangesteld. Andere belangrijke mensen waren genezers, onderwijzers, technici, jagers en speurders. De jagers en speurders

waren de enigen die buiten de muren kwamen. De taak van de jagers bestond erin dieren te doden en mee te brengen. De speurders zochten naar alles wat ze maar konden vinden dat de gemeenschap van dienst kon zijn. Heel wat jagers en speurders keerden nooit terug. Sommigen ontdekten waarschijnlijk ergens een betere plaats om zich te vestigen, anderen vonden op een of andere manier de dood. In deze tijd waren er manieren genoeg te bedenken.

Wie geen specifiek beroep had waarmee hij de gemeenschap van dienst kon zijn, werd ingeschakeld om binnen de muren groenten, fruit of insecten te telen of allerhande klusjes op te knappen. Skye en Roy waren groentetelers.

Nog drie jaar, dan kap ik ermee!

In tegenstelling tot in vele andere nederzettingen was er in Noord-Brussel drinkbaar water. Zonnepanelen leverden de nodige energie om schoon drinkwater uit de grond op te pompen, waarna het werd opgeslagen in twee grote, schone tanks. Die stonden midden in het park Prinsenbos. Via gesloten waterleidingen liep het water naar drie kranen in de vestiging. Daar kon je per gezin per dag een bepaalde hoeveelheid drinkbaar water krijgen, afhankelijk van het weer en de voorraad.

Nadat Skye een rondje had gelopen, voelde ze zich al iets meer ontspannen. Ze zwaaide naar Joanna, die haar vanaf de uitkijktoren volgde. Joanna wuifde terug. Charlie was er blijkbaar nog niet om haar af te lossen.

Skye deed enkele stretchoefingen. Haar hartslag verlaagde. Toen ze terug naar looppas wilde overschakelen, kwam een

jongen uit een zijstraatje gestapt. Dex. Zoals altijd fladderde zijn kleurrijke parkiet om hem heen. Die twee waren niet uit elkaars buurt weg te slaan. Zelfs wanneer Dex op het land werkte, zat zijn parkiet op zijn schouder of hoofd. Ze leken in hun eigen wereldje te leven, waar enkel plaats was voor positieve gedachten en vrolijkheid. Hoewel Dex net zoals Skye vijftien was, gedroeg hij zich als een achtjarige.

‘Hey, Skye!’ begroette hij haar vriendelijk. Zijn grote puppyogen keken haar onschuldig aan.

‘Dag, Dex.’

‘Rainbow, zeg eens dag tegen Skye!’ zei de jongen tegen zijn parkiet.

De bontgekleurde parkiet leek zijn baasje te verstaan en kwam als begroeting op Skyes schouder zitten.

‘Dag, Rainbow!’ glimlachte Skye. ‘Niets achterlaten op mijn schouder, hè!’

‘Rainbow is zindelijk. Hij poept niet op mensen. Toch niet op de hele leuke.’

De ontwapenende blik in Dex’ ogen bezorgde Skye een glimlach om de lippen.

Rainbow flapperde met zijn vleugeltjes, steeg op en streek weer neer op de schouder van zijn baasje.

‘Tot morgen op het veld, Skye!’

‘Tot morgen!’

De glimlach speelde nog om haar lippen toen uit de tegenovergestelde richting een jongen en een meisje kwamen gewandeld. Het meisje had bruin krullend haar tot op haar

schouders. Haar schattige gezicht werd geaccentueerd door een wipneusje. Skye had haar vroeger wel eens gezien op school, maar kende haar naam niet. Het meisje had een klas hoger gezeten. De jongen kende ze niet. Zijn haar was opzij kort geknipt en stond in een kuif omhoog, wat paste bij zijn hartvormige gezicht. Onder zijn donkergele shirt droeg hij een kaki short die tot aan zijn knieën reikte. Hij sloeg zijn arm om de schouders van het meisje, trok haar bezitterig naar zich toe en kustte haar vol op de lippen.

Skye wilde hen in alle stilte passeren, maar tot haar verbazing stopte de jongen. Na de korte kus met zijn vriendin sprak hij Skye aan. Zijn smaragdgroene ogen deden haar een fractie van een seconde denken aan de jongen op de foto, met wie ze in gedachten had gekust. Maar de ogen van de droomjongen hadden haar verliefd aangekeken, terwijl de ogen van deze jongen haar verwijtend aanstaarden.

‘We hebben wel gezien dat je daarboven op de uitkijktoren zat!’ Net zoals iedereen sinds 2098 sprak hij Engels, in zijn geval met een onmiskenbaar Brits accent.

‘Livvy en ik waren op ons geheime plaatsje wat aan het...’ Hij voelde door de stof van Livvy’s shirt even aan de ronding van haar borst, maar ze duwde zijn hand meteen weg. ‘...Nou ja, je weet wel... en vanaf daar hebben we je gezien. De uitkijktoren is alleen voor wachters, dat weet je toch?’

Skye reageerde niet. De jongen leek haar een verwaande macho met een grote mond. Hij wilde waarschijnlijk indruk maken op zijn vriendin. Skye kon het niet laten zich tot Livvy

te richten en te knipogen. 'Je weet wat ze zeggen: grote mond, klein pietje. Klopt dat?'

Livvy glimlachte, maar verborg die lach snel voor haar vriend.

Zonder de jongen nog een blik waardig te gunnen, stapte Skye door. In het voorbijgaan duwde ze hard met haar schouder tegen die van hem. Noodgedwongen moest hij een stap achteruit zetten. 'Gaat het, ja?'

De jongen wilde op haar afkomen om haar een duw te geven, maar zijn vriendin hield hem tegen. 'Laat haar nu gewoon,' hoorde Skye Livvy achter haar rug zeggen.

'Ze heeft geluk dat ik geen verklikker ben,' zei de jongen, terwijl Skye zonder om te kijken doorliep.

Skye drukte het mondmasker nog even stevig aan en wilde opnieuw beginnen joggen, maar bevroor toen ze een luide knal achter zich hoorde. Een geweerschot. Had Joanna op iets of iemand geschoten? Geschrokken draaide ze zich om. Tot haar ontsteltenis zag ze dat Joanna achterwaarts over de balustrade van de uitkijktoren duikelde. Haar armen molenwiekten in de lucht.

'O nee...'

Als versteend bleef Skye staan terwijl Joanna met een doffe klap op het zandpad terechtkwam. Het knappen van haar nekwervels klonk oorverdovend luid. Skye had niet de tegenwoordigheid van geest om haar ogen te sluiten.

Ze snelde op Joanna af, en viel op haar knieën naast haar neer. Joanna's hoofd lag in een onnatuurlijke hoek.

‘Joanna...’

Maar Joanna zou nooit meer reageren op haar naam. Haar nek was gebroken. Tussen haar ogen zat een dikke donkerrode punt.

Worden we aangevallen?

Voor Skye daar voor zichzelf een antwoord op kon formuleren, sloeg een van de wachters in een andere uitkijktoren alarm. Het gerinkel van de bel weergalmde door Noord-Brussel.

Skye wierp nog een laatste blik op Joanna. Een straaltje bloed liep uit haar rechterneusgat en drupte in het zand. Skye wilde Joanna’s ogen sluiten, maar haar vingers trilden zo hevig dat ze het niet voor elkaar kreeg. Een volgend schot galmde door de lucht. Skye kroop paniekerig recht en stormde op het huis af waar ze met Roy woonde. Het beeld van haar dode vriendin stond op haar netvlies gegrift.

JAZZ EN ROCK

Vier dagen. Zolang was het geleden dat het nog had geregend in de Franse stad Le Havre. Al heel vroeg in de ochtend maakte Jazz zich klaar om drinkbaar water te gaan halen. Hij griste de plastic kom mee die op de keukentafel stond en plukte de blauwe, tot op de draad versleten badhanddoek van de leuning van een stoel. Om zijn moeder niet te wekken, wilde hij stilltjes via de achterdeur hun bouwvallige huis uit glippen. Maar nog voor zijn vingers de klink van de keukendeur hadden aangeraakt, riep zijn moeder met krakerige stem vanuit de woonkamer: 'Jazz! Je mondmasker niet vergeten, hè!'

Ja lap, hij had het kunnen denken. Zijn moeder sliep als een blok. 'Nee, nee.'

Met een flinke dosis tegenzin zette hij zijn mondmasker over zijn neus en lippen. Dat ding moest hij altijd op van zijn moeder. Ze was ervan overtuigd dat hij een lichte vorm van inspanningsastma had, en dat het fijnstof dat door de lucht wervelde levensgevaarlijk voor hem was.

'Krijgt je ma geen kus?' riep ze vermoeid.

'Ja, tuurlijk!'

Jazz liep met de kom en de badhanddoek naar de woonkamer. Daar lag zijn moeder zoals altijd in haar bed. Een

slepende ziekte hield haar al meer dan twee jaar in zijn greep.

Jazz drukte een kus op haar wang, al zat het mondmasker een echte kus in de weg. ‘Dag, ma. Ik ben zo snel mogelijk terug met water.’

‘Kan je ook even wat verse lasagne of pizza meebrengen?’

‘Is friet met saté ook goed? Of heb je liever gefrituurde kevers?’ grijnsde Jazz.

‘Klinkt ook lekker. Zolang de frietjes maar met mayonaise zijn,’ grapte ze. Ondanks haar ziekte hield ze ervan om stomme grapjes te maken.

Jazz stapte naar de voordeur. Schimmel kroop over de muren en het plafond. Een roodbruine baksteen boven de deurlijst kwam los toen hij de deur zachtjes achter zich sloot. Het ding miste hem op een haar en boorde zich achter hem in de grond. In de buurt had hij al enkele minder vervallen krotten ontdekt, maar omdat zijn moeder bedlegerig was, waren ze nog niet verhuisd. Misschien als ze weer beter was.

Onderweg neuriede hij zachtjes een melodietje van een roksong die meer dan vijftig jaar geleden de hitlijsten had veroverd. Enkele maanden geleden, vlak voor zijn oeroude comptab de geest gaf, had hij het liedje voor het laatst gehoord. Hij veranderde de tekst en zong niet over liefde zoals de rockzanger had gedaan, maar over regen. Hij waagde zich zelfs aan een paar danspases, zodat het een soort van regendans werd. Niet dat het iets uithaalde.

Hij was altijd al dol geweest op muziek, en vanaf het moment dat hij kon lezen hield hij van boeken. Hij las alles wat hij te

pakken kon krijgen. Zolang zijn comptab had gewerkt, had hij vooral e-books gelezen. Nu moest hij altijd papieren boeken lezen. Urenlang kon hij in oude, vergeelde romans of in non-fictieboeken neuzen om de inhoud als een spons op te sloppen.

Bibliotheek Oscar Niemeyer bevond zich jammer genoeg in het gedeelte van Le Havre dat dertig jaar geleden onder de zeespiegel was verdwenen. Nooit zou hij de kans krijgen om op zoek te gaan naar de digitale en papieren literaire schatten die zich daar bevonden. Een wee gevoel nestelde zich in zijn maag terwijl hij dacht aan de duizenden doorweekte boeken die ronddreven in de onderzeese bibliotheek. Hij schudde het beeld van zich af en probeerde zich terug te concentreren op het rocknummer.

Jazz miste zijn comptab niet alleen om muziek te beluisteren of e-books te lezen, maar ook om gesprekken te voeren met de robo-app. Hij had zijn robo-app zelfs een naam gegeven: C-3PO. Dat was een robot uit Star Wars. Die oude film had hij in een bibliotheek gevonden en op zijn tablet gezet. Hij had de robo-app ook dezelfde stem gegeven als C-3PO. Hij miste die metaalachtige stem. Met de robo-app op de comptab kon je echt toffe gesprekken voeren. Ook al kon je nog niet echt spreken van artificiële intelligentie, het kwam aardig in de buurt. Jazz was ervan overtuigd dat indien de technologie nog enkele jaren langer had kunnen evolueren één of andere computertehnicus de kunstmatige intelligentie op punt had kunnen zetten.

Het bekende landschap van huizen, winkels en bedrijfs-

gebouwen overwoekerd met mos, planten en onkruid trok aan hem voorbij. Doordat de infrastructuur niet meer werd onderhouden, won het groen overal terrein. Zijn moeder zei dat als het zo verderging er over enkele honderden jaren niet veel meer over zou zijn van wat de mens in de loop van de geschiedenis had gebouwd. ‘Als er dan nog mensen leven,’ had ze eraan toegevoegd. Maar zo wilde Jazz niet denken. Er moest en zou een kentering komen. Al had hij geen idee hoe.

Via Rue du Fort liep hij richting Les Jardins Suspendus. Die hoge tuinen strekten zich uit rond een 19de-eeuws fort dat zich boven op een heuvel bevond. Jazz had het fort al meermaals bezocht. Decennia geleden hadden toeristen vanaf daar een prachtig uitzicht gehad over de haven. Maar ondertussen was de haven net zoals de bibliotheek verdronken in de zee. Nu kon je vanaf het fort alleen nog uitkijken op een diepzwarte zee en op de grote afvalbergen die waren afgezet door de krachtige golven.

De exotische tuin van Les Jardins Suspendus was verkommerd. Heel wat planten, bloemen en struiken hadden Black Season niet overleefd. Jazz betrad de plantentuin niet, maar liep het wandelpaadje links voor de ingang in. Langs beide zijden stonden bomen en verwilderde struiken. Gras en onkruid stonden kniehoog. Het groen kriebelde aan zijn blote benen.

Hij sleepte de versleten badhanddoek door het gras, dat nat was van de ochtenddauw. Toen de handdoek kletsnat was, hield hij hem boven de plastic kom en wrong hem uit. Dat herhaalde hij verschillende keren, tot zijn kom volledig met

water was gevuld. Twee liter. Met een deksel sloot hij de kom af. Thuis zou hij het water koken, zodat het drinkbaar was. Hiermee zouden zijn moeder en hij de dag wel doorkomen. Indien het niet regende, kwam hij morgen terug naar hier. Zolang hij maar vroeg genoeg opstond, was het geen enkel probleem om water te vinden. Voedsel was heel wat moeilijker, maar zowel hij als zijn moeder was met weinig tevreden.

Jazz wilde huiswaarts keren toen twee jongens zijn richting uit kwamen. Haastig dook hij achter een eik die langs het paadje stond. Hij hoopte dat ze hem niet hadden gezien. De voorbije jaren had hij geleerd om uit de buurt van anderen te blijven. De meesten hadden het niet goed met je voor. En aan de kledij van deze twee alleen al kon je zien dat ze het niet bij een vriendelijke goedendag zouden laten. Hun bloot bovenlichaam was donkerrood verbrand en verveld, en hun lange, bevlekte broeken flapperden als vodden rond hun benen. In grote gaten in hun oorlellen hingen zware koperen ringen. Ze hadden allebei een mes tussen de band rond hun middel. Toen ze hem passeerden, kon hij hen zelfs achter de boom waar hij verstopt zat ruiken.

Jazz hield zich muistil. Zijn hart bonkte in zijn slapen en zijn maag trok samen. Als deze jongens hem zagen, was het afgelopen met hem. Ze zouden hem in alles overtroeven. Hij had nog nooit een wapen bezeten of gehanteerd en dat wilde hij liefst ook zo houden.

In gehurkte houding keek hij vanachter de eik toe hoe de twee jongens zich van hem verwijderden. Een fractie van een

seconde verloor hij zijn evenwicht. Hij wankelde en viel opzij, maar stak net op tijd zijn rechterhand uit. Die kwam terecht op een dunne tak die doormidden knapte. Jazz bevroor en hij keek snel tussen de struiken door naar de twee jongens. Die bleven staan en blikten achterom. Hun ogen scanden de omgeving. Jazz trok zich opnieuw terug achter de boom en hoopte dat ze hem niet hadden gezien. Hij moest terug naar zijn moeder. Als hij er niet voor haar was dan... Nee, daar mocht hij niet aan denken. *Denk goeie gedachten, Jazz! Denk goeie gedachten!*

‘Waarschijnlijk één of ander beest,’ zei een van de jongens, een lange magere. ‘Kom! We killen het!’

‘Wat is er mis met jou, man! Wil jij echt alles doodmaken?’

‘Ja. Jij niet?’

‘Jawel,’ grijnsde de ander. Hij was kleiner, maar duidelijk ouder.

Jazz zag geen uitweg. Het enige wat hij kon doen, was het op een lopen zetten. Maar dan moest hij de kom achterlaten. En zelfs dan maakte hij weinig kans. De jongens waren ongetwijfeld veel sneller.

Hij kromp verder in elkaar, alsof hem dat onzichtbaar maakte. Hij probeerde zo stil mogelijk te zijn, maar het piepen van zijn ademhaling klonk door zijn mondmasker heen.

Voetstappen naderden. Jazz sloeg zijn hand over zijn masker. Een bruine, modderige sportschoen met een groot gat erin stond op ongeveer een meter van zijn neus. Net toen hij dacht dat de jongens hem zouden opmerken, zei de oudste: ‘Dat

beest is pleite, joh.’

‘Jammer.’

De voetstappen verwijderden zich weer. Jazz zuchtte opgelucht. Dat was op het nippertje. *Zie je wel, je moet goeie gedachten denken! Dat helpt, Jazzy-boy!*

Een hele tijd bleef hij stil zitten, nog tot lang nadat de twee jongens al uit het zicht waren verdwenen. Uiteindelijk stond hij toch op. Maar de angst bleef sluimerend aanwezig. Zijn knieën knikten terwijl hij de weg naar huis terugliep. Dapper zou hij wel nooit worden. Maar ach, was dapperheid niet overgewaardeerd?

In de keuken zette hij de kom met water op tafel. De natte badhanddoek drapeerde hij over de leuning van een stoel. Daarna zette hij zijn mondmasker af en legde het op de keukenkast. Maar nog voor hij in de woonkamer was, voelde hij dat er iets aan de hand was. Het was alsof er een klamme, kille doek in zijn nek werd gelegd. Hij versnelde zijn pas en wierp meteen een blik op het bed in de woonkamer. Zijn moeder lag er niet in.

Paniek greep hem bij de keel. Zijn moeder kon alleen haar bed niet uit. Hoe kon ze dan...? Maar voor hij die gedachte kon afmaken, zag hij haar op de grond liggen. Aan de andere kant van het bed. Op haar zij, haar ogen gesloten.

‘Ma!’

Jazz liep om het bed heen, viel op zijn knieën naast zijn moeder en legde zijn vingers op haar halsslagader. Een hartslag, zwak maar aanwezig. ‘Ma?’

Tot zijn opluchting opende zijn moeder vermoed haar ogen. Futloos veegde ze de grijze haren uit haar ogen. ‘Jazz. Je bent terug. Kan je me even in bed helpen? Het ligt hier nogal ongemakkelijk.’

Zelfs nu verloor zijn moeder haar gevoel voor humor niet.

Jazz legde haar arm over zijn schouder, en pakte haar bij haar middel vast. Het was niet moeilijk om haar op te tillen. Ze had de laatste maanden veel gewicht verloren, zowel door haar ziekte als door te weinig eten. Maar zelfs als hij eens wat meer voedsel mee naar huis bracht, kreeg ze het niet naar binnen.

Hij spreidde het geelwitte laken over haar heen. Ondanks de warmte buiten, had ze het altijd koud.

‘Ben je uit bed gevallen?’

‘Nee, jongen, ik ben er niet meer in geraakt.’

Had zijn moeder haar bed verlaten? Dat kon ze al maanden niet meer. En waarom was ze eruit gekropen?

Voor hij die vraag kon stellen, legde ze haar hand op de rug van zijn hand. Haar eens zo stevige, donkere huid was vaalgrijs en flinterdun geworden en spande als een vlies rond haar knokige handen. Haar grijze haren en rimpelige gezicht gaven de indruk dat ze de zestig was gepasseerd, hoewel ze nog maar 35 jaar was.

‘Ik was naar de keuken gegaan, maar ik geraakte niet meer terug.’

‘De keuken? Waarom moest je naar de keuken?’

Zijn eerste gedachte was dat ze naar het toilet had willen gaan. Ze haatte het om haar behoefte te doen in de doeken die

hij als luiers om haar heen wikkelde.

Zijn moeder kneep in zijn hand, en ze sloot even haar ogen, een gebaar om hem gerust te stellen. 'Ik heb het medicijn genomen, jongen.'

Jazz' ogen schoten vol. Zijn adem werd bruusk afgesneden. Hij wilde iets zeggen, maar er kwam alleen maar gepiep over zijn lippen, dat ontaardde in snikken. Hij drukte zijn hoofd tegen de borst van zijn moeder. 'Nee, ma! Waarom? Ik ben er toch voor je!'

'Het is genoeg geweest, jongen.'

'Je bent een vechter.'

'Zelfs de beste vechter moet weten wanneer het tijd is om de strijd te staken.'

'Ik kan niet zonder jou, ma.'

'Jij kan alles, jongen. Als je het maar wil. En ik blijf altijd bij jou.'

De zachtbruine ogen van zijn moeder keken hem liefdevol aan. Ze mocht er dan veel ouder uitzien dan ze was, haar ogen hadden hun jonge, glanzende uitstraling behouden.

'Waarom moest je dat nu doen?' herhaalde hij snikkend. De tranen liepen langs zijn neusvleugels naar beneden en bevochtigden het laken.

Zijn moeder wees opzij en met zijn blik volgde Jazz haar vinger, die naar het tafelblad wees. Daar lag een papiertje op. 'Dat heb ik voor jou geschreven. Ik wist niet of ik er nog zou zijn als je terugkwam. Lees het straks, als ik naar je pa ben. Hij zal zo blij zijn om me te zien. Maar als hij daar in de hemel een

jong meisje aan de haak heeft geslagen, geef ik hem een klap voor zijn kop!’

Jazz begreep niet hoe zijn moeder op dit moment grappen kon maken.

‘Ik hou van jou, ma.’

‘Dat weet ik, jongen. Ik ook van jou.’

‘Ik... ik had beter voor je moeten zorgen,’ snikte hij.

‘Als ik sterk genoeg was, dan zou ik jou nu ook een klap voor je kop geven, jongen. Hoe durf je zoiets te zeggen! Er is geen enkel kind dat beter voor zijn moeder heeft gezorgd dan jij. Als je dat nog één keer zegt of denkt, kom ik je om middernacht opzoeken om te spoken! Knoop dat maar in je oren!’

‘Wat... wat moet ik nou, ma... wat moet ik nu doen?’

‘Dat staat allemaal op het papiertje, jongen. Ik...’ Zijn ma stakte plots. De levendigheid in haar ogen zonk weg. ‘Dag, jongen,’ perste ze er nog uit, en daarna was ze niet meer.

Jazz pakte zijn moeder vast en omhelsde haar zo hard dat het leek alsof hij haar met zijn eigen levenskracht opnieuw tot leven kon wekken. Maar zijn moeder hing slap in zijn armen. Zijn keel snoerde dicht en het voelde alsof een klem binnen in zijn borst alles vastzette. Tranen stroomden onhoudbaar over zijn gezicht en snot droop uit zijn neusgat.

Meer dan een uur zat hij op het bed, zijn dode moeder wiegend in zijn armen. Daarna legde hij haar zachtjes neer en trok het laken op tot aan haar kin. Die levenloze, koele blik in haar ogen paste totaal niet bij haar. Hij kon het niet langer aanzien en sloot haar oogleden, waarna hij een kus op haar

koude wang drukte. ‘Slaapwel, ma.’

Met zijn armen veegde hij zijn gezicht droog, maar toen hij het papiertje las dat zijn moeder voor hem had geschreven, welden de tranen opnieuw op.

*Liefste Jazz, het spijt me dat ik jou moet verlaten.
Maar dit is geen leven meer. Niet voor mij, en niet
voor jou. Ik wil naar je pa. Ik heb hem acht jaar
moeten missen. Het is tijd om weer samen te zijn.*

Door het gordijn van tranen heen, kon Jazz de tekst nog nauwelijks lezen, daarom veegde hij ze opnieuw weg. Het handschrift van zijn moeder was hoekig, moeilijk leesbaar, maar hij kon elk woord, elke letter ontcijferen. Hij vroeg zich af waar ze de kracht vandaan had gehaald om dit allemaal op te schrijven. Maar als hij het aan haar had gevraagd, had ze zeker geantwoord: God.

*Het spijt me dat ik jou alleen achterlaat, maar ik
ben er zeker van dat je sterk genoeg bent om het in
deze wereld te redden. Voor ik deze wereld inruil
voor een andere, wil ik jou nog één raad geven: ga
op zoek naar Civitas.*

Een boodschap over Civitas. Hij had al een vermoeden van wat er zou volgen.

*Ik weet dat je mij niet echt gelooft als ik zeg dat
Civitas bestaat, ook al zeg je van wel zodat ik mij
niet te veel zou opwinden. Maar ik ben er rotsvast
van overtuigd dat Civitas wél bestaat, jongen. Dat
heeft jouw pa mij tien jaar geleden gezegd, en jouw*

pa zou nooit liegen (behalve dan over het feit dat hij wekelijks een borrel ging drinken bij zijn vriend Logan).

Weer een grapje. Ongelooflijk, onder de gegeven omstandigheden. Maar zo typisch voor zijn ma.

Je hoeft mijn raad niet op te volgen. Maar het is wel de laatste raad die ik je kan geven. Ik beseft dat de tocht heel moeilijk zal zijn. Zet zeker altijd je mondmasker op! Misschien moet je iemand zoeken om je te vergezellen. Je hebt mensenkennis, dus je zal snel inzien wie je kan vertrouwen.

Je bent de liefste zoon die een moeder zich kan wensen. Always look on the bright side of life! Ga met God.

Jazz vouwde het briefje dicht en veegde met de rug van zijn hand nog enkele verdwaalde tranen weg.

Civitas. Zijn moeder had het er al zo dikwijls over gehad. Zijn pa had haar ooit verteld dat hij door een ingenieur van het bestaan van deze vestiging op de hoogte was gebracht. Het zou om een nederzetting gaan waar men kon leven zoals 150 jaar geleden. Een plek waar geen luchtverontreiniging was, en waar de klimaatverandering geen invloed had gehad. Jazz had er nooit geloof aan gehecht. Zijn moeder had er ooit zelf met hem naartoe willen vertrekken, maar die plannen waren altijd om één of andere reden gedwarsboomd, de laatste keer door haar ziekte.

Jazz had Civitas altijd afgedaan als een verzinsel, en ook nu wilde hij zich verzetten tegen het idee dat de plek bestond. Maar dat lukte hem niet. De laatste raad die zijn moeder hem gaf, kon niet zinloos zijn. Dat mocht niet!

Terwijl hij verder over Civitas nadacht en zich voorstelde hoe de nederzetting eruit zou kunnen zien, raakte hij er steeds meer van overtuigd dat er een kans was dat ze wel degelijk bestond.

Er waren zo veel redenen om naar Civitas op zoek te gaan, dat hij dat maar gewoon moest doen. Wat moest hij anders?

Hij kneep zachtjes in de levenloze hand van zijn moeder, kuste haar ijskoude voorhoofd een laatste keer en liep naar de tuin om een gat te graven. Nadat hij zijn moeder daarin had gelegd, plaatste hij op haar graf een zelfgemaakt kruis van twee takjes.

Na een moment van diepe stilte draafde hij de trap op naar zijn slaapkamer, pakte zijn rugzak in en beende de voordeur uit om nooit meer terug te keren. Hij moest doen wat zijn moeder had gevraagd. Naar Civitas op zoek gaan. Als hij goeie gedachten dacht, kwam het vast goed.